

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

opracowany w ramach Strategii Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022-2027 z perspektywą do 2035 r.

WIZJA GZM

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to obszar atrakcyjny do życia, nauki, pracy i wypoczynku, dobrze zintegrowany, wykorzystujący synergię różnorodności, tradycji i dziedzictwa przemysłowego, rozwijający ofertę kulturalną i nowoczesną gospodarkę, podlegający transformacji w dążeniu do neutralności klimatycznej i odporności na kryzysy, o silnej pozycji wśród obszarów metropolitalnych.

woj. opolskie

Ujazd

Bierawa

Kuźnia Raciborska

Nędza

Rydułtowy

Wodzisław Śląski

Marklowice

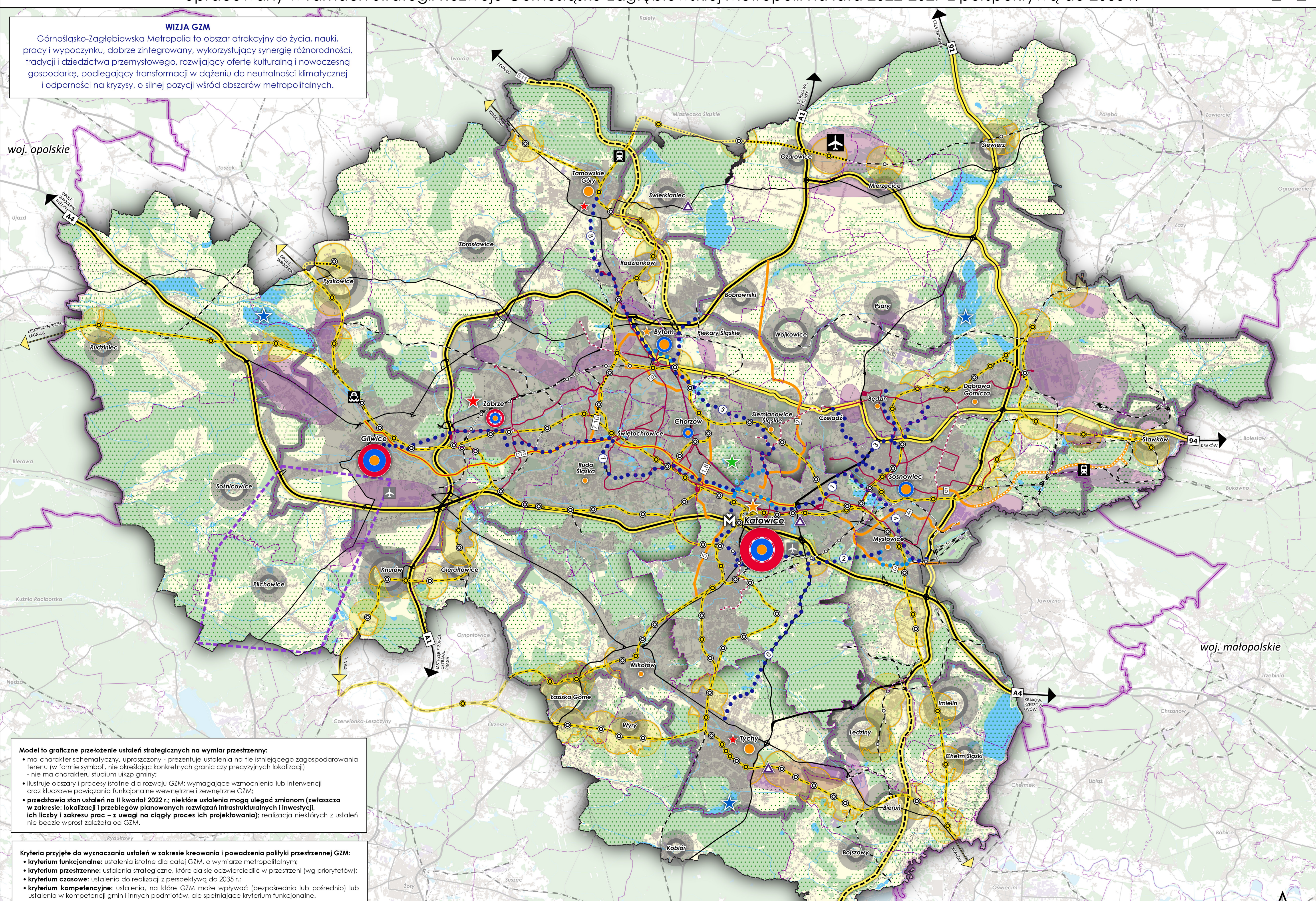
Model to graficzne przełożenie ustaleń strategicznych na wymiar przestrzenny:

- ma charakter schematyczny, uproszczony - prezentuje ustalenia na tle istniejącego zagospodarowania terenu (w formie symboli, nie określając konkretnych granic czy precyzyjnych lokalizacji) - nie ma charakteru studium ukształtu gminy;
- ilustruje obszary i procesy istotne dla rozwoju GZM: wymagające wzmocnienia lub interwencji oraz kluczowe powiązania funkcjonalne wewnętrzne i zewnętrzne GZM;
- przedstawia stan ustaleń na II kwartał 2022 r.; niektóre ustalenia mogą ulegać zmianom (zwłaszcza w zakresie lokalizacji i przebiegów planowanych rozwiązań infrastrukturalnych i inwestycyjnych) - ich liczby i zakresy prac - z uwagi na ciągły proces ich projektowania; realizacja niektórych z ustaleń nie będzie wprost zależała od GZM.

Kryteria przyjęte do wyznaczania ustaleń w zakresie kreowania i powadzenia polityki przestrzennej GZM:

- **kryterium funkcjonalne:** ustalenia istotne dla całej GZM, o wymiarze metropolitalnym;
- **kryterium przestrzenne:** ustalenia strategiczne, które da się odzwierciedlić w przestrzeni (wg priorytetów);
- **kryterium czasowe:** ustalenia do realizacji z perspektywą do 2035 r.;
- **kryterium kompetencyjne:** ustalenia, na które GZM może wpływać (bezpośrednio lub pośrednio) lub ustalenia w kompetencji gmin i innych podmiotów, ale spełniające kryterium funkcjonalne.

Priorytety przedstawione w legendzie odpowiadają priorytetom stanowiącym ustalenia strategiczne

1:110 000

Opracowano: grudzień 2022 (wersja bazowa)

OZNACZENIA INFORMACYJNE:

- Granica Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM)
- Granica administracyjna gminy
- Granica administracyjna województwa śląskiego
- Siedziba GZM
- Rządca GZM
- Obszar intensywnie zurbanizowany, wielofunkcyjny z terenami zieleni i elementami gospodarczego obszaru funkcjonalnego (GOF)
- Obszar ekstensywnie zurbanizowany, wielofunkcyjny z dużym udziałem zabudowy jednorodzinnej, terenami zieleni i elementami gospodarczego obszaru funkcjonalnego (GOF)
- wielkość symbolu adekwatna do rodzaju gminy: miejskiej, miejsko-wiejskiej, wiejskiej
- Teren zurbanizowany
- Teren produkcyjno-magazynowy
- Wody powierzchniowe (zbiornik, rzeka, potok)
- Teren przyrodniczy z przewagą lasów - przyrodniczy obszar funkcjonalny (POF)
- Teren o różnym przeznaczeniu z udziałem terenów rolnych - element POF i GOF
- Autostrada i droga ekspresowa - istniejąca
- Droga ekspresowa - planowana
- Droga krajowa (inna niż autostrada i droga ekspresowa) - istniejąca
- Drogowa Trasa Średnicowa (DTŚ) - istniejąca
- Linia kolejowa - istniejąca
- Linia elektroenergetyczna - przesyłowa

Istniejąca infrastruktura transportowa i logistyczna o znaczeniu ponadlokalnym i krajowym:

- Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice im. Wojciecha Karłowicza w Pyzowicach
- Lotnisko cywilne: Katowice (Muchowice) i Gliwice (Trynek)
- Port Gliwice (rzeczny na Kanale Gliwickim)
- Infrastruktura kolejowa:
  - Euroterminal Sławków (węzeł kolejowy łączący kolej normalnotorową z szerokotorową)
  - Oranż i największych w Europie

PRIORYTET A - ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I ODPORNOŚĆ:

- Metropolitalny system przyrodniczy (MSP) - na bazie przyrodniczego obszaru funkcjonalnego (POF)
- Metropolitalny system przyrodniczy (MSP) - na bazie terenów rolnych (POF i GOF)

PRIORYTET B - MOBILNOŚĆ I DOSTĘPNOŚĆ:

- Linia kolei metropolitalnej - projektowana w śladzie istniejącym (wg Wstępnego Studium Wykonalności kolei metropolitalnej na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii)
- Linia kolei metropolitalnej - projektowana
- Kierunek zewnętrznych powiązań kolejowych
- Przystanek kolei metropolitalnej - istniejący
- Przystanek kolei metropolitalnej - planowany
- Pozostałe przystanki kolejowe
- Metropolitalny pierścień drogowy (wraz z powiązaniami zewnętrznymi)
- Kierunek zewnętrznych powiązań drogowych
- Powiązanie drogowe o charakterze metropolitalnym (10 odcinków priorytetowych):
  1. Projektowane przebudowanie DK 79;
  2. Planowana DTŚ Północ;
  3. Planowana DTŚ Wschód (odc. do Jaworzna);
  4. Planowana DTŚ Wschód (odc. do Sosnowca);
  5. Połączenie planowanych inwestycji drogowych na obrzeżu strefy śródmiejskiej Katowic;
  6. Projektowane połączenie S1 - Euroterminal - Czeladź/Bedzin/Dąbrowa Górnicza;
  7. Projektowana trasa N-S (północ-południe);
  8. Planowane przedłużenie DK 79;
  9. Projektowana "BeCeTka" (Bytomska Centralna Trasa Północ-Południe);
  10. Połączenie trasy N-S z "BeCeTką" z wykorzystaniem dawnego torowiska kolejowego.
- Projektowane połączenie S1 - Euroterminal - DK94 (dalszy przebieg drogi o charakterze metropolitalnym)
- Linia tramwajowa - istniejąca
- Linia tramwajowa - projektowana
- Droga rowerowa (Velostrada) - projektowana:
  1. projekt I, odcinek A: Katowice - Sosnowiec;
  2. projekt I, odcinek B: Katowice (Zagłęże-Brynów-Gliwice) - Mysłowice;
  3. projekt I, odcinek C: Sosnowiec - Czeladź/Bedzin/Dąbrowa Górnicza;
  4. projekt I, odcinek D: Katowice - Sosnowiec - Mysłowice;
  5. projekt II: Plekany Śląskie - Bytom - Chorzów - Siemianowice Śląskie - Katowice;
  6. projekt III: Tychy - Katowice;
  7. projekt IV: Gliwice-Zabrze-Ruda Śląska-Swiętochłowice-Chorzów-Katowice;
  8. projekt V: Tanowskie Góry - Bytom;
- Łącznik dla Velostrady (na bazie istniejących tras rowerowych)

PRIORYTET C - PRZESTRZEŃ I SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA:

- Strefa dalszej intensywnej urbanizacji, z dostępnością do 15 min pieszo/rowerem do usług publicznych (z możliwością dogłębniejszego dogęszczenia zabudowy zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, z uwzględnieniem terenów zieleni z zachowaniem dotychczasowych warunków zamieszkania) - oznaczenie pokrywające się z obszarem intensywnie zurbanizowanym w rdzeniu GZM
- Strefa dalszej ekstensywnej urbanizacji, z dostępnością powyżej 15 min. pieszo/rowerem do usług publicznych (z możliwością dogłębniejszego dogęszczenia zabudowy zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju - z preferencją w ramach istniejącej infrastruktury technicznej i drogowej) - otoczenie rdzenia GZM
- Strefa potencjalnej koncentracji zabudowy - w ramach dojazdu do 15 min pieszo/rowerem od przystanku kolejowego (otoczenie rdzenia GZM)
- Obszar dostępny do 15 min pieszo/rowerem od przystanku kolejowego (otoczenie rdzenia GZM) - uproszczenie geometryczne

PRIORYTET D - METROPOLITANNOŚĆ I INNOWACYJNOŚĆ:

Ośrodki węzłowe - wg analiz w ramach prac nad obszarami funkcjonalnymi (Zeszyt nr 3):

- Ośrodek węzłowy - kryształujący 6 miejskich obszarów funkcjonalnych
- Ośrodek węzłowy - potencjalny

Ośrodki o największej sile metropolitalności - wg analiz w ramach prac nad obszarami funkcjonalnymi (Zeszyt nr 3):

- Wiodący ośrodek metropolitalny: o największej koncentracji usług metropolitalnych (wysokie zróżnicowanych), stolica województwa śląskiego i siedziba GZM
- Ważny ośrodek metropolitalny: o dużej koncentracji usług metropolitalnych, w tym silny ośrodek naukowy, naukowo-badawczy i medyczny
- Rozwojowy ośrodek metropolitalny: o koncentracji funkcji metropolitalnych, w tym ośrodek naukowy i silny ośrodek medyczny

Funkcje metropolitalne dominujące - wg analiz w ramach prac nad Diagnostą stanu GZM (Zeszyt nr 2):

- Ośrodek naukowy wiodący - z największą koncentracją urządzeń publicznych lub ich wydziałów
- Ośrodek naukowy - z występowaniem uczelni publicznych lub ich wydziałów
- Ośrodek medyczny - z największą koncentracją usług medycznych, w tym w powiązaniu z ośrodkami akademickimi

Funkcje ponadlokalne dominujące - wg analiz w ramach prac nad Diagnostą stanu GZM (Zeszyt nr 2):

- Ośrodek turystyki przemysłowej
- Spodek i Strefa Kultury (INOSPR, MCK, Muzeum Śląskie)
- Opera Śląska
- Obiekt o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa przemysłowego - UNESCO lub Europejski Szlak Dziedzictwa Przemysłowego
- Parque Śląski (jeden z największych w Europie)
- Centrum rekreacji wodnej i sportów wodnych

Aktywność gospodarcza

- Strefa intensyfikacji produkcji i logistyki (uproszczenie geometryczne)

Rozwój innowacyjności i inwestycji infrastrukturalnych

- Stacja tankowania wodoru - planowana (Katowice, Tychy, Świerklaniec)
- Obszar ćwiczeń dla dronów